

İKTİSADA GİRİŞ I

Yrd. Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

A.Ü. Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

ESNEKLİKLER

GELİR ESNEKLİĞİ

Herhangi bir mala olan talebin gelir esnekliğinin sıfırdan büyük olması ($e_m > 0$), tüketicinin, gelir artınca daha fazla, gelir azalınca daha az mal talep ettiği anlamına gelmektedir. Bu durumda gelir artınca o mala olan talep artıyorsa o mal için **üstün mal** diye sınıflandırabiliriz.

- Bir mala olan talep gelir artıkça ters yönlü değişiyorsa yani gelir artmasına rağmen talep düşüyorsa bu mallar düşük mal olarak adlandırılmaktadır. Bu tip mallarda gelir esnekliği sıfırdan küçüktür ($e_m < 0$).

ESNEKLİKLER

GELİR ESNEKLİĞİ

- Alman İstatistikçi Ernest Engel talebin gelir esnekliğini grafiksel olarak yorumlamış olan, gelirle tüketim arasındaki ilişkiyi ampirik düzeyde araştıran ilk kişidir.
- Engel Kanununa göre hane halkı geliri ne kadar düşükse gelirin gıda için harcadığı kısım da o kadar yüksek olmaktadır.

ESNEKLİKLER

GELİR ESNEKLİĞİ

- Üstün mallarda ($e_m > 1$) Engel eğrisi pozitif eğimlidir.
- Düşük mallarda ise ($e_m < 1$), Engel eğrisi negatif eğimlidir.

ESNEKLİKLER

GELİR ESNEKLİĞİ

- Tüketicinin bir maldan talep ettiği miktardaki değişme gelirdeki değişmeden daha küçük oranda olması durumunda, talebin gelir esnekliği birden küçük ($e_m < 1$) olmaktadır. Gelir esnekliği sıfırdan büyük fakat birden küçük olan mallara **zorunlu mallar** ve gelir esnekliği birden büyük mallara da **lüks mallar** denir.

ESNEKLİKLER

- Talebin gelir esnekliği iki farklı gelir düzeyi üzerindeki iki farklı nokta itibariyle ölçülebilmektedir. Bu ölçüme **talebin yay gelir esnekliği** denir. **Talebin yay gelir esnekliği** formülü aşağıdaki gibidir:

$$\text{➤ } e_m = \frac{\% \Delta Q_d}{\% \Delta m} = \frac{\Delta Q_d}{Q_d} / \frac{\Delta m}{m} = \frac{\Delta Q_d}{\Delta m} \frac{m}{Q_d}$$

ESNEKLİKLER

Arzın Fiyat Elastikiyetinin Ölçülmesi

- Bir malın fiyatındaki her yüzdesel değişme karşılığında, arz edilen mal miktarında meydana gelen yüzdesel değişmeye **arzın fiyat elastikiyeti** denilmektedir.
- Arzın fiyat elastikiyeti de talebin fiyat elastikiyetinde olduğu gibi nokta ya da yay elastikiyeti şeklinde hesaplanabilmektedir.

ESNEKLİKLER

Arz esnekliği ölçülürken;

- Arzın yay esnekliği ölçülecek olursa (noktalar yakın ise);

$$\epsilon_{ap} = \Delta Q / \Delta P \cdot P / Q$$

- Arzın ortalama nokta esnekliği ölçülecekse (noktalar uzak ise);

$$\epsilon_{ap} = \Delta Q / \Delta P \cdot (P_1 + P_2) / (Q_1 + Q_2)$$

- Arzın nokta esnekliği ise;

$$\epsilon_{ap} = dQ / dP \cdot P / Q$$

formüllerinden yararlanılmaktadır.